

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Nieuwe En Naauwkeurige Neederlandse Hovenier,
Onderwyzende hoe hier te Lande, onder dit Climaat een
Thuin, met zyn Parken, Paaden, Glintingen en Heiningen
wel zal aangeleid, en hoe de Boomen aan ...**

Te Leyden, 1735

Wat 'er vorder aan zekere Boomen te doen is, die geweldig geil wassen,
en nogtans niet vrugtbaar werden

[urn:nbn:de:bsz:31-139361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-139361)

VYFTIENDE KAPITTEL.

*Wat 'er vorder aan zekere Boomen te doen is, die
geweldig geil wassen, en nogtans niet vrugt-
baar werden.*

Nu restteerd 'er nog hoe men handelen moet met sommige Boomen die ongemeen weelig opgroejen, zo datze altemets lange Jaaren staan, en nogtans niet als een meenigte van hout schieten, dienvolgende geen of weinig Vrugt geeven; en dat zyn doorgaans Appel en Peere-boomen op wilde Stammen ge-ent; om dit te stuiten, booren eenige aanstonts dwers door de Stammen van zulke Boomen een gat, en slaan daar een eyke pen in, op dat alzo het overvloedig of dikwils stinkend en vuil sap, daar uit vloeye en zo de Boomen in haar overvloedig groeyen meenen te kunnen temperen; andere klooven een of twee van de dikste wortelen, en leggen daar een steen in, op dat alzo het weelderig groeyen belet werde, en dan den Boom niet als in 't afgaan van de Maan snoeyen. Dat zyn de wonderlyke geheimenissen van de onnoozele eenvoudigen die de oude weg volgen, en luiden zyn die weinig kennis van de groeizame dingen hebben, en zig met een kleintje laten vergenoegen; maar deeze en meer beuzelingen voorby gaande, zo hebben wy nooit beeter bevonden, als de zwaarste en dikste wortels, het zy twee, drie of vier, (en waar die leggen is booven getoond) tot aan de Stam toe af te slaan, en zo zullen de andere kleine overgebleeve wortels nog bekwaam genoeg zyn, den Boom niet alleen in 't leeven te behouden, maar nog zo veel sap na booven te kunnen brengen, dat 'er bloem-knoppen met meenigten, in plaats van zwaare en dikke takken, of aan de zulke die lang geschooten zyn, kunnen komen: wel waarneemende, dat die Boomen van haar meeste hout niet moeten beroofd, maar alleenlyk wat uitgedund werden, of dat niet helpende, moeten zulke Boomen heelendal uit de grond opgenoomen en verplant werden, en dat geheel met zyn wortelen en takken, het zy op de

A a 2

zelve

zelve Steede, het zy ergens anders; als maar diergelyke Boom dat zelve Jaar daar niet is uitgeroeid.

S E S T I E N D E K A P I T T E L.

Van de manier om Boomen te Snoeyen, die weegens ouderdom beginnen te kwynen.

O vermits het snoeyen gehouden moet werden om 'zo te spreken, als een foort van een genesmiddel voor de Vrugtboomen, omze in een goede groey en draagbaarheid te houden; en om zulks in het werk te stellen aan de geene die oud en niet zo draagbaar meer zyn als te vooren, zo moet men weeten; dat veel van haar oude wortelen, buiten twyfel zyn, of beginnen te verrotten, en daarom zo sterk niet meer de gewoone takken haar Vrugten kunnen geeven; waarom ze dan ook heel anders als sterke en welwassende Boomen moeten behandeld werden.

Best is het derhalven, dat men eerst en vooral zyn wortelen ontbloot en wel examineert, ofze niet vergaan en verrot zyn; en ten anderen, of de grond omtrent zyn wortelen niet al te muf en stinkende enz. is.

Zoze dan rot of bedorven zyn, die moet men met een scherpe beitel, tot in het gezonde afflaan, en zo 'er weinig goede gevonden werden, moeten die met een scherp Mes wat ingekort werden; en ten laatsten met nieuwe welgemeste, vers-ruikende Aarde en vergaane krooft gemengt, gedekt en aangehoogt werden; en dat alles in 't laatst van October of in 't begin November, op dat hy alzo eenige nieuwe en goedé wortelen mag uitschieten, en daar booven op, moet men teegen de Vorst, een hand dik half vergaane blaaderen leggen, voornaamelyk van Appelen of Peeren; maar is de grond heel laag, en nat en koud, zo is het best vroeg in 't voorjaar; dog wel te onthouden, dat men dan, zo de zelve Boom vry goede takken komt te schieten, niet te veel van de zelve laat houden, maar die wat uitdunnen, op dat hy in zyn kragt en viguer kan en mag blyven.

Indien